65ste Jaargang No. 5320 — DAGBLAD — Zaterdag 17 Januari 1948

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Wapenstilstand in Indonesie

De ondertekening van een progamma van 10 punten

Stakingen in het Roergebied geeindigd

De quaestie India - Pakistan in de Veiligheidsraad

WAPENSTILSTAND IN INDONESIË.

Aan boord van de Renville verzamelden zich alle personen, die enig belang hadden bij het Indonesische conflict, ter bijwoning van de ondertekening van de overeenkomst omtrent de order „staakt het vuren". Dit is tevens een accoord verklaring, die dient als grondslag voor de basisbesprekingen.

Voorzitter Kirby opende de procedure en kondigde aan, dat het eerste punt van de agenda is het ondertekenen van de overeenkomst „staakt het vuren". De officiële order luidt als volgt: Heden zeventien Januari 1948 is een wapenstilstandsovereenkomst gesloten tussen de Republiek en Nederland. Dit betekent dat ten spoedigste alle maatregelen genomen zullen worden teneinde de vijandelijkheden op effectieve wijze te doen eindigen. In afwachting op de gedetailleerde orders en instructies, beveel ik U als volgt: ten eerste, vermijdt alle provocaties in welke vorm dan ook; ten tweede, kwijt u van uw taak om de orde en rust te handhaven in die gebieden die u zijn toebedeeld; ten derde, verdedigt u indien u wordt aangevallen; ten vierde, vermijdt alle incidenten; ten vijfde, weest uw verantwoordelijkheid bewust.

Ik verwacht, dat u deze voorlopige orders zult uitvoeren in de geest, waarin deze wapenstilstandsovereenkomst thans getekend is."

De bepalingen van de wapenstilstandsovereenkomst worden hedenavond om 21 uur uitgegeven en zijn voor beide partijen effectief over veertien dagen, dus op 31 Januari des avonds om 12 uur Java tijd.

De overeenkomst zelf, welke als ingangstermijn 48 uur na de ondertekening noemde, liet de mogelijkheid open voor het verlengen van deze termijn tot veertien dagen na de ondertekening, indien beide partijen en elkaar zulks verzochten. In een brief verzocht Sjarifoeddin de Nederlandse delegatie om zulks te doen, zodat de termijn ook inderdaad veertien dagen is geworden. Heden is de brief van Sjarifoeddin in de openbare zitting overhandigd. Daarna las Kirby de twaalf punten der basisbesprekingen op.

a) De partijen zullen de hulp van de Uno-commissie aanvaarden ter uitwerking van de ondertekende overeenkomst en ter oplossing van het politiek geschil op Java, Madoera en Sumatra. Dit gebaseerd op de principes van Linggadjati.

b) Vrijheid van meningsuiting, hetgeen beide partijen niet het recht geeft vrije uitingen van volksbewegingen te verhinderen, die uitgaan naar politieke organisaties, die in overeenstemming zijn met Linggadjati.

c) Beslissingen ten aanzien van veranderingen in de administratie van een gebied kunnen uitsluitend bewerkstelligd worden na een volledige en vrije toestemming van de bevolking van zo'n gebied, nadat het geheel vrij is en het zulks zonder dwang kan doen.

d) Na de ondertekening der politieke overeenkomsten moeten onmiddellijk maatregelen getroffen worden tot gelijktijdige vermindering van de gewapende macht der beide partijen.

e) Na de ondertekening van de wapenstilstandsovereenkomst moet er zo spoedig mogelijk herstel komen van de economische activiteiten en de handelsverbindingen.

f) Er moeten maatregelen genomen worden om in de periode, niet eerder dan zes maanden en niet langer dan een jaar na de ondertekening van de overeenkomst, het mogelijk te maken dat er vrije besprekingen, zonder pressie, plaats kunnen vinden, ten aanzien van de vitale zaken. Aan het eind dezer periode zullen vrije verkiezingen plaats vinden tot het vaststellen van de verhouding, waarin de republiek komt te staan tot de Verenigde Staten van Indonesië.

g) Op democratische wijze moet er een staatkundige conventie gekozen worden en een nieuwe grondwet opgesteld worden voor de Verenigde Staten van Indonesië.

h) Indien een der beide partijen bij de Uno om bemiddeling zou verzoeken in de tijd voordat de souvereiniteit van Nederland overgaat naar de souvereiniteit van de Verenigde Staten van Indonesië, dient de andere partij zulk een verzoek in ernstige overweging te nemen.

De vier andere punten zijn eensluidend met Linggadjati.

DE VOORSTELLEN VAN DE UNO-COMMISSIE.

In verband met de ondertekening van de wapenstilstand heeft de Uno-commissie verschillende voorstellen gedaan. O.a. dat de Nederlandse souvereiniteit blijft bestaan totdat dit overgedragen wordt aan de Verenigde Staten van Indonesië. Nederland behoudt het recht de verantwoordelijkheden over de gebieden die zullen komen te behoren tot de Verenigde Staten van Indonesië, over te dragen aan de Federale Raad, totdat zulks geschieden zal aan de Verenigde Staten van Indonesië zelf. De Verenigde Staten van Indonesië zullen als gelijkwaardige deelgenoot komen te staan met Nederland in de Nederlands-Indonesische Unie, aan welks hoofd de Koning der Nederlanden zal staan.

In de voorlopige Federale Raad moeten alle Staten billijke vertegenwoordiging hebben. De mogelijkheid blijft open staan, dat de Uno-commissie in de interimperiode haar diensten blijft verlenen. Dit mag niet door de nietverzoekende partij geweigerd worden. De vertegenwoordiging der verschillende Staten in de nationale vergadering ter opstelling van de nieuwe grondwet moet plaats vinden naar verhouding van het bevolkingsgetal der betrokken Staten.

EERSTE GROTE SUCCESS??

Volgens de Aneta correspondent te Washington heeft het nieuws, dat de Republiek van Indonesië de voorstellen van de commissie van goede diensten heeft aanvaard, een groot gevoel van opluchting in Washington teweeg gebracht. Men beschouwde dit als het eerste waarlijk indrukwekkende succes van de Uno.

Recht tot het Hart

Het kan niet dikwijls genoeg herhaald worden, hoezeer handenarbeid verwekker is van gezonde lichamen en geesten.

DE TOESTAND VAN GANDHI.

Gandhi's krachten vervallen snel. In Nieuw Dehli, de hoofdstad van India, werd een vrije dag gehouden om te bidden voor zijn leven. De omgeving van Gandhi zijn ten zeerste bezorgd voor zijn toestand. Zij hopen, dat de Indische patriot en de geestelijke leider der Hindoes zijn vasten spoedig zal beëindigen. De dokters zijn bezorgd zowel over zijn directe toestand en over de mogelijkheid, dat zelfs een tijdelijke onthouding van voedsel hem zo kan verzwakken, dat hij nooit meer herstellen kan. Alle zaken zijn gesloten en de gehele industrie ligt stil in Nieuw Dehli om het volk gelegenheid te geven te bidden voor het behoud van het leven van Gandhi en voor een tijdig einde van de vasten. Bij het uur nemen Gandhi's krachten af en indien zijn vasten zes dagen langer duurt dan is zijn leven in groot gevaar. Het honderdste uur van zijn vasten verliep, terwijl zijn geest zeer helder was en hij zich zeer wel bewust is wat om hem heen gebeurt. Hij is echter zo zwak, dat hij geregeld plat moet liggen met gesloten ogen.

EEN ACHT MILLIOEN DOLLARS PLAN.

Kapitein E. W. Roseau, expert voor Frankrijk bij de Caraibische Commissie, maakte een adht millioenen welvaartsplan voor de Franse eilanden Guadeloupe en Martinique erkend, inbegrepen een jaarlijkse subsidie voor de suikerproductie. Deze verklaring legde hij gisteren te Trinidad af en zeide dat de suikerproductie van deze twee eilanden zal stijgen tot 200 duizend ton per jaar.

Dit welvaartsplan voorziet ook in verbeteringen voor de haven en het aanleggen van een vliegveld.

AAN WIE NU DE SCHULD?

In een verklaring van de Socialistische Eenheids Partij, welke onder controle der communisten staat, worden de Britse en Noordamerikaanse geheime agenten aansprakelijk gesteld voor de opstelling van het protocol.

Zij beweren dat de publicatie van het plan een provocatie is, teneinde de aandacht af te leiden van de grote en zware slagen, welke door de Britse en Noordamerikaanse kapitalisten en dier agenten, aan het Duitse volk worden toegebracht. Ieder woord van dit schandelijk document is vervalst. De gehele inhoud onthult juist de onhandige afzetterij waarmede het volk verraden is.

Ongeveer 25.000 Duitse werklieden staken momenteel in vier Roersteden, uit protest tegen de vermindering van het voedselrantsoen. De autoriteiten vrezen dat de staking zich over het gehele gebied zal verspreiden en tot diep het hart van het industriegebied zou doordringen, alwaar vier millioen werklieden van de honger omkomen. De meesten van hen houden een dieet, dat te weinig is om te leven. De Duitse nieuwsbladen in de Westerse bezettingszone brengen de arbeiders-crisis in verband met het protocol, welke zij beschrijven als een actie om het Marshallplan te doen verijdelen. Ongeveer 50.000 werklieden zijn te Muehlheim, Duisbroek en Dinslaken in staking gegaan, zonder een enkele demonstratie. In Oberhausen zijn er ook reeds 25.000 in staking gegaan. De mijnwerkers en andere werklieden zijn van essentiële belang om de zaak aan de gang te houden. De schepen op de rivieren Rijn en Roer onderhouden onafgebroken hun diensten. De vrachttreinen te Duisberg zijn tegengehouden, doch de passagiers treinen mochten doorrijden.

INDIA-PAKISTAN.

Pakistan beantwoordde de beschuldigingen van India ten aanzien van agressie met een tegenklacht van tien punten, waarbij India er van beschuldigd wordt een complot te smeden met het doel Pakistan te vernietigen. In een formeel memorandum tot de secretaris-generaal van de Uno eiste sir Mohammed Zafrullah, de minister van Buitenlandse Zaken van Pakistan, dat de Veiligheidsraad dadelijk de hele toestand zou onderzoeken en een oplossing zoeken. Het memorandum van Zafrullah werd kort nadat India de quaestie in een uitgebreide toespraak aan de Veiligheidsraad voorgelegd had, ingediend. Zafrullah zal later spreken en een formele verklaring afleggen. Zijn medewerkers zeggen, dat hij dit zal doen aan de hand van de tien punten, opgesteld in zijn memorandum. Een der klachten is, dat India nooit uit ganser harte de verdeling in twee dominions aanvaardde en dat het sedert Juni 1947 aanhoudende pogingen doet om deze pogingen ongedaan te maken.

JERUSALEM INTERNATIONAAL GEBIED.

Het plan voor de verdeling van Palestina voorziet er in, dat Jerusalem tot internationaal gebied wordt gemaakt onder leiding van een voogdijschapsraad. Een reslandencomité van deskundigen, ingesteld door de voogdijschapsraad werkt reeds sedert December in het geheim. Eind Januari zal men klaar zijn.

CONSULTATIE — COMMISSIES.

Uit Londen kwam het bericht volgens welk Frankrijk en Engeland een beroep hebben gedaan op de andere 14 landen, die betrokken zijn bij het Marshallplan voor Europa. Deze twee landen dringen er bij de andere landen op aan, dat zij alle zeilen zullen bijzetten, om het plan te doen slagen. Allereerst moeten zij hun volkomen medewerking verlenen, wil men overgaan tot het nemen van verdere stappen.

Tijdens een tweedaagse vergadering van Engelse en Franse experts, hebben deze besloten „Anglo-Franse consultatie commissies" te sturen naar de andere resterende 14 hoofdsteden, die betrokken zijn bij het Marshallplan.

Men is tot de overtuiging gekomen dat het vergaderen van alle 16 landen te zamen, minder vruchtdragend is dan het verzamelen der afzonderlijke consultaties dier verschillende landen. Wanneer dit geschied is, zullen de 16 naties gezamenlijk bij elkaar komen, teneinde de definitieve beslissingen te nemen.

het nieuws van vandaag

Dr. Gehhard Seelos, de president van de Duitse uitvoerende Raad der twee bezettingszones, zeide op een persconferentie: wij hebben 16.000 ton vet nodig voor West-Duitsland gedurende een week, maar wij hebben er slechts 5000.

Velen der 40 millioen Duitsers zullen te beginnen met 1 Februari geen enkele gram vet en slechts een klein weinig vlees ontvangen. Hans Boeckler, de leider van de Duitse vakfederatie, was iets optimistischer en zeide, dat de andere Staten ter hulp zullen snellen door het benodigde voedsel te leveren.

De laatste telegrammen melden, dat de staking in het Roergebied verloopt en dat de spanning gezakt is. In het geheel waren er reeds 160.000 arbeiders aan het staken, die nu weer zijn gaan werken maar de voedseltoestand is zo alarmerend, dat men aan het eind van deze week weder dergelijke stakingen verwachten kan. De bezettingsautoriteiten vrezen, dat er binnen twee maanden hongeropstanden zullen plaats hebben. Noordamerikaanse en Britse militaire beambten onderzoeken nu of de staking van de afgelopen week een gevolg was van het protocol of dat het een spontane reactie was op het onhoudbare voedseltekort. Hoe het zij het protocol is in ieder geval op de juiste tijd in werking getreden.

De ondervoede Duitse bevolking zal hoe langer hoe meer onhandelbaar worden en tot alles in staat blijken als het voedselprobleem niet wordt opgelost. Als de massa eenmaal in beweging komt gedreven door zulk een prikkel als de honger dan wordt zij gelijk een orkaan, die alles omver werpt. Het wordt een chaos en dat is het wat de communisten juist moeten hebben. Zij worden groot uit de ontevredenheid, de wanhoop en de onwetendheid van het volk. Het Duitse probleem bedreigt wereld de wereld. Duitsland werd verslagen ten koste van milliarden. Het zal weer milliarden kosten om het op te bouwen. Het is precies dezelfde geschiedenis als na 1918. Ook nu is het nodig om Duitsland ter hulp te snellen. Het is een stuk van Europa en er zal nimmer rust heersen in dit oude werelddeel, wanneer dit gedeelte niet tot rust is gekomen. Steeds duidelijker zal het velen worden, dat een federatie van Europa de enige oplossing is om de volken in vrede te doen leven en een gelijkmatiger verdeling te krijgen van vele goederen. Het groot aantal landen, dat zichzelf afzijdig houdt van zijn buren ten koste van dure apparaten, is een waanzin in een wereld, waar eenieder elkander zo hard nodig heeft. Hoe gecompliceerder het leven der mensen wordt des te noodzakelijker is het, dat de mensen zich aaneensluiten en een der middelen daartoe is het federatistisch systeem. Het geeft gemeenschappelijke ideeën en vaagt onnodige en dwaze verschillen weg.

Uit Batavia komt het verheugend bericht, dat Nederland en de Indonesische Republiek een wapenstilstandsverdrag tekenden, waarmede een einde komt aan de vijandelijkheden op Java, Sumatra en Madoera. Er werd een gedemilitariseerde zone vastgesteld tussen de twee gebieden, die vastgesteld werden volgens de Van Mook-lijn.

De Delegatie op reis

De Curaçaose delegatie is dan vertrokken. Na al de aansporingen, waarmee men de Nederlandse Regering tot spoed heeft aangedreven, doet het trage tempo, waarmee deze commissie de bijeenroeping beantwoordt, wel heel eigenaardig aan. Reeds zo gauw als de Regering gehoor had gegeven aan de verzoeken om haast, en haast begon te maken, bleek, hoe ernstig die verzoeken dezer zijds gemeend waren. De woordvoerders van de „Democraat" draaiden om als een weerhaan en kraaiden: „Nederland heeft haast, maar wij niet." En ze deden alles, wat in hun vermogen was, om de afwikkeling van zaken zoveel mogelijk te vertragen.

In dat teken staat ook deze, hun historische reis. Per vliegtuig ging de tocht naar New York, waar men enige tijd neemt, om zich in de kleren te steken. Voorwaar een noodzakelijk oponthoud. Maandelijks vertrekken honderd passagiers en meer van hier naar Nederland, en ze vinden op Curaçao alle onderdelen van uitrusting, die ze in Nederland maar nodig kunnen hebben. Waarom ook niet? Zijn de Curaçaose zakenlieden niet handig genoeg, om het Curaçaose geld, dat aan die uitrusting besteed wordt, zelf te verdienen? Is het wel ergens voor nodig dit in den vreemde te besteden?

Maar voor de leden der delegatie is, wat Curaçao te bieden heeft, niet voldoende, zelfs niet, wanneer ze er de normale beleefdheidsregel door onderhouden kon, van op tijd te komen en anderen niet te laten wachten. Zij besteedt kostbare Curaçaose belastingcenten en nog kostbaarder tijd, die Curaçao van zelfbestuur scheidt, om in Amerika aan te schaffen, wat ze allang op Curaçao had kunnen krijgen.

Daarna gaat de reis per „Queen Mary" over de oceaan. Om het aangename met het nuttige te verenigen, is dat. Dat men op deze wijze hopeloos te laat komt, is minder. Men stuurt eenvoudig een telegram aan de Minister, dat de Ronde tafel conferentie maar moet uitgesteld worden. Dat de vertegenwoordigende delegaties van de drie overige rijksdelen werkeloos moeten wachten, omdat de onze geen haast heeft. Dat de heren, zonder enige voorbereiding ter plaatse, aan de conferentie-tafel moeten vallen met onze belangen in hun handen. Dat ze de eerste belangrijke zittingen zelfs niet meemaken, omdat de Minister heeft laten weten, dat Nederland en Oost-Indië en Suriname niet op Curaçao kunnen wachten. Dat alles is minder. Zij hebben geen haast. Zij moeten tonen, dat ze op de keeper beschouwd, al onafhankelijk zijn, d.w.z. dat ze doen wat hun goeddunkt, ook al is het in strijd met de goede manieren. Dat is het voornaamste. En dat gebeurt dan ook op een waarlijk ongehoorde wijze.

Welk een indruk moet een dergelijk gedrag maken op de andere delegaties, op ieder weldenkend mens. Schande voor Curaçao. Het enige, dat wij ter onzer verdediging zeggen kunnen, is, dat hieruit een keer te meer wel zonneklaar blijkt, dat deze afvaardiging niet representatief is voor ons volk. Want wij zijn te beleefd, te goed opgevoed, om op een dergelijke wijze op te treden.

Maar als deze delegatie niet representatief is en de Staten zelf hebben in een brief aan de Gouverneur hun twijfel daarover uitgesproken. Curaçao let dan op Uw zaak! Ondanks het feit, dat ze niet representatief is, heeft ze al uw belangen, alles wat in de loop der eeuwen moeizaam is gewonnen en opgebouwd, in haar gevolmachtigde handen. Alles wat ons duur en dierbaar is, kan ze met één slag de nek omdraaien.

Dr. Da Costa Gomez bezocht indertijd als vertegenwoordiger of Staten-candidaat van de Katholieke Partij de vergaderingen van al haar secties en was overal een gewild spreker. Ontelbare malen heeft hij in zijn redevoeringen het katholieke volk van stad en land gewezen op het vele, dat sinds de tijd van Mgr. Niewindt, en op diens, ook later doorgezet, initiatief, verworven is tegen het verzet van de niet-katholieke minderheid in.

En inderdaad: het is niet alleen de eeuwige vlam van de olie, die Curaçao een lichtpunt doet zijn in de Caraibische Zee. Het is ons onderwijs, dat analphabetisme op Curaçao tot een minimum gereduceerd heeft. Het zijn de resultaten van een beschavingsarbeid, die alle lagen van het volk bereikte, die het beschavingspeil van het volk in het algemeen uitheft boven dat van alle volken, die ons omringen, en die onze Curaçaose jongelui om hun nauwgezetheid en hun scholing tot gezochte werkkrachten maakt in de handels-ondernemingen van de eigen en die van de buurt. Hier is objectieve rechtsbedeling. Hier zijn burgerlijke vrijheden. Hier is een Bestuur, vrij van corruptie en van het najagen van persoonlijk boven algemeen belang.

Geen wonder dan ook, dat de Dokter deze verworvenheden prees en zijn toehoorders aanspoorde, ze te verdedigen, te verbeteren en te vervolmaken.

Werd het pionierswerk van Mgr. Niewindt terecht door Dr. Da Costa Gomez geprezen, dan volgt daaruit, dat de katholieken, die de overweldigende meerderheid van het Curaçaose volk uitmaken en die nu dus zelf

de macht in handen krijgen, ook persoonlijk voor hun belangen moeten vechten. Dat zij, om maar eens iets te noemen, hun katholiek onderwijs niet alleen moeten verdedigen tegen de aanslagen, welke een niet-representatief Gouvernement er mogelijker wijs op zou kunnen wagen, maar dat zij het ook moeten uitbreiden en opvoeren tot hoger volmaaktheid.

Curaçao let op uw zaak. Het is nu eenmaal een eigenschap van ons, kaholieken, — of de tegenstanders dit nu prettig vinden of niet — dat wij veel moeilijkere en zwaardere arbeid kunnen verrichten dan anderen, en dat wij dit nog goedkoper doen ook. De toewijding en het offeren zit nu eenmaal in onze godsdienst. Daarom zorgen wij voor de melaatsen. Daarom hebben wij de weeshuizen, en daarom de vrouwelijke zwakzinnigen. Daarom zijn wij ook aangewezen om verwaarloosde en verwoerdelde kinderen op te voeden tot een betere toekomst voor het belang van hen persoonlijk en van Curaçao in het algemeen.

Maar die groepen, welke liever Curaçao schade zien lijden, dan de waarde van onze godsdienst te erkennen, ook voor het tijdelijke, hebben zolang getalmd, de Broeders van Dongen te aanvaarden, die zich voor dit laatste werk beschikbaar stelden, dat zij hun mensen naar de Oost gestuurd hebben, en de belhamels op Curaçao ongestraft de straten onveilig maken tot grote overlast van de gemeenschap en tot totale ondergang van de kinderen zelf. Dat heet: behartigen van Curaçaose belangen, zoals zij dat verstaan. Maar is zulk een Bestuur representatief voor de wensen van de Curaçaose bevolking? Wij aarzelen niet te zeggen, en wij weten hier te spreken in naam van de tallozen, die reeds te lang, te veel verkropt hebben: in de verste verte niet.

Curaçao let op uw zaak! Zo gauw ge een mond open kunt doen aan de stembus, doe hem open, en wijd! Laat iedereen, bij wie de belangen van ons katholieke volk niet boven alle verdenking veilig is, op die dag weten, dat hij op Curaçao geen kans heeft.

Het West Indisch Bedrijf der K.L.M. in 1947

Het vervoer van de KLM in West Indië breidde zich in het afgelopen jaar sterk uit in vergelijking met 1946.

Een nieuw station werd aan het luchtnet toegevoegd, nl. San José in Costa Rica, terwijl het station Camaguey werd vervangen door Havana, dat thans tevens als eindpunt fungeert van de dienst Curaçao — Ciudad Trujillo— Port au Prince Kingston — Havana. Per 31 December 1947 bedroeg de lengte van het Caraïbische luchtnet 9566 km. De vloot der KLM in West-Indië was nog voor de aanvang van 1947 versterkt door een drietal DC-4 vliegtuigen, die in de eerste plaats werden bestemd voor de diensten tussen Miami, Curaçao en Caracas. Gedurende enige maanden werden zij ook ingezet op de dienst Curaçao-Paramaribo. Om technische redenen werden zij later echter op die lijn door DC- 3 vliegtuigen vervangen, waarbij, om voldoende vervoercapaciteit te waarborgen, het aantal diensten van twee tot drie per week werd opgevoerd.

In de loop van het jaar werd nog een DC-3 vliegtuig aan de vloot toegevoegd, zodat deze thans bestaat uit drie DC-4 en zes DC-3 vliegtuigen, waarvan een speciaal voor vrachtvervoer.

De Lockheed-Lodestars en Superelectra's, die jarenlang de ruggegraat van het Westindisch Bedrijf waren geweest, werden geleidelijk aan uit de sterkte genomen.

Door al deze maatregelen werd de productie van het Westindisch Bedrijf sinds het einde van 1946 vrijwel verdubbeld. Het behoeft geen verwondering te wekken dat het vervoer daarmede niet onmiddellijk gelijke tred heeft gehouden. Het inzitten van de grotere vliegtuigen was echter ook niet alleen gebeurd om de vervoerscapaciteit te verhogen, doch werd tevens noodzakelijk geacht in verband met het feit dat de voornaamste concurrerende maatschappijen in deze gebieden viermotorig materieel in dienst hadden gesteld.

Op het Westindisch net vervoerde de K.L.M. in 1947 75.300 passagiers tegenover 50.200 in 1946. Een stijging dus van 50%. Aan extra bagage werd bijna 300.000 kg. vervoerd tegenover 225.000 kg. het jaar tevoren.

Ten zeer grote stijging gaf het vrachtvervoer te zien, dat van 358.000 kg. in 1946 opliep tot bijna 950.000 kg. in 1947.

De vervoerde post steeg van 49.000 kg. tot 72.000 kg.

Een belangrijk cijfer is het aantal verkochte plaats km., hetwelk van 36.000.000 in 1946 opliep tot 51.000.000 in het afgelopen jaar.

Het is niet oninteressant om deze cijfers te vergelijken met de vervoersresultaten van enkele jaren terug. bv. in 1943. In dat jaar reisden in West-Indië per KLM 33.000 passagiers, overeenkomende met 17.000.000 passagier km. Het vracht en overbagage vervoer, dat in 1947 in totaal 1.250.000 kg. bedroeg, was in 1943 330.000 kg.

Wat betreft het verkeer op de luchthavens Curaçao en Aruba worden nog de volgende cijfers vermeld. Het aantal uitgaande betalende KLM-passagiers te Curaçao bedroeg in 1947 26.420 tegenover 17.135 in 1946. Het aantal inkomende reizigers bedroeg 24.646 tegen 16.330 het jaar tevoren. Voor Aruba luiden deze cijfers voor inkomende passagiers 17.183 in 1947 tegen 12.480 in 1946 en voor uitgaande luchtreizigers 17.247 tegen 12.257.

Voor Curaçao moeten hierbij nog worden opgeteld 2662 inkomende en 1358 uitgaande passagiers van de dienst Amsterdam Curaçao in 1947. Sinds Mei 1947 wordt laatstgenoemde dienst geheel met Lockheed-Constellation vliegtuigen uitgevoerd. Wegens het grote aanbod van passagiers, speciaal in Westelijke richting, werd begin October deze dienst uitgebreid tot 2 x p.w. Het behoeft geen betoog dat de werkzaamheden voor het personeel van het Westindisch Bedrijf aanzienlijk toenamen sinds Curaçao als eindpunt van deze belangrijke transatlantische dienst fungeert.

Niettegenstaande de grote toename van het vervoer, heeft het Westindisch Bedrijf der KLM in financieel opzicht geen gunstig jaar achter de rug. Wat dit betreft ondervindt zij dezelfde moeilijkheden waarmede vrijwel alle luchtvaartmaatschappijen, en in het bijzonder die op het Westelijk Halfrond, hebben te kampen, nl. de zeer aanzienlijke stijging in lonen en onkosten.

Indien het de KLM mogelijk geweest ware om zoals overal in de handel geschiedt, deze enorm toegenomen uitgaven te compenseren door een verhoging van de passage- en vrachtprijzen, dan zouden de financiële resultaten over 1947 bevredigend kunnen zijn geweest. De KLM was echter gedwongen de door haar concurrenten in de loop van het jaar ingevoerde tariefsverlagingen te volgen. Vergeleken met de passagetarieven die eind 1945 van kracht waren, bedragen deze reducties gemiddeld 25%. Met betrekking tot de vracht was dit nog aanmerkelijk hoger. Toch is er, wat betreft de gezonde ontwikkeling van het Westindisch Bedrijf, geen reden tot pessimisme. Dat tenslotte de vervoersresultaten over 1947 nog bevredigend waren, is te danken aan de goede bezetting der vliegtuigen gedurende de laatste 5 maanden van dat jaar. De KLM meent mede dank zij een uitbreiding van haar verkoopsorganisatie, te mogen verwachten, dat de gemiddelde bezetting over 1948 aanmerkelijk gunstiger zal zijn dan in 1947 het geval was.

Er wordt met alle kracht gestreefd naar vermindering der uitgaven waar zulks mogelijk is zonder de veiligheid en een goede exploitatie van de luchtdiensten aan te tasten.

Ook voor de KLM in haar geheel is het jaar 1947 van belang geweest. De President-Directeur, de heer A. Plesman, werd tot doctor honoris causa in de Technische Wetenschappen gepromoveerd. Behalve de reeds genoemde plaatsen San José en Havana, werden Lydda in Palestina Glasgow, Manchester, Dublin, Frankfort, Rome, Gothenburg, Marseille en Johannesburg aan het luchtnet toegevoegd. Van vele lijnen werd de frequentie verhoogd, terwijl bijzondere vluchten werden uitgevoerd o.a. naar Moskou, Berlijn, Holland (Michigan), Hannover en Teheran; voorts dient de vlucht in charter voor de Nederlandse grootindustrieel B. van Leer, over een afstand van 45.000 km., vermeld te worden.

Het wereldluchtnet der KLM omvat thans 38 landen. De lengte daarvan steeg in 1947 van 62.784 km. to 104.300 km. terwijl de productie van 57.200.000 ton/km tot ongeveer 97.688.500 ton/km toenam.

De vloot werd aanzienlijk uitgebreid. In totaal bezit de KLM op het ogenblik 19 DC-4 toestellen, 17 Lockheed Constellations en 41 Douglas DC-3 machines.

Omstreeks midden 1948 worden nog 7 Douglas DC-6 toestellen en 12 Convair Liners verwacht, welke respectievelijk de namen van de leden van het Koninklijk Huis en van Nederlandse schilders zullen dragen.

Het gezamenlijk personeel der KLM bedroeg begin 6627 personen. Dit aantal is inmiddels gestegen tot bijna 11.000. Ongeveer 1500 man personeel van de KNILM kwamen in dienst van de KLM, toen per 1 Augustus 1947 een fusie tussen beide maatschappijen tot stand kwam.

Van die datum af exploiteert de KLM het luchtnet in de Oostindische Archipel (met een totale lengte van 18.939 km.), voor rekening en risico van het Departement van Verkeer en Waterstaat. De totale omzet der KLM steeg van 68.000.000 gulden in 1946 tot ± 94.000.000 gulden in 1947. Nederlands courant.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Desire me" Zaterdag 7 en 9 pm., Zondag 10.30 am. en 8.30 pm.; „Badman of Deadwood" Zondag 4.30 pm.; „Cowboy Blues" Zondag 6.30 pm

ROXY: „Swell Guy" Zaterdag 7 pm., Zondag 8.30 pm.; „Bob. Son of Battle" Zaterdag 9 pm., Zondag 6.30 pm.; „El Ahijado de la Muerte" Zondag 10.30 am.; „Prairie Badman" Zondag 4.30 pm.

CINELANDIA: „The Unsuspected" Zaterdag en Zondag 8.30 pm.; „Fighting valley" Zaterdag 6.30 pm.; „Navajo Kid" Zondag 6.30 pm.

CULTUUR CENTRUM: Tentoonstelling Amerikaanse schilderkunst; dagelijks 4.30 tot 7 uur en Zondag 10.30 — 12 uur am.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 25 Januari as. waargenomen door Zuster Poel, Leonard B. Smithplein 36, tel. 2372.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 23 Januari as. worden waargenomen door: Botica Juliana (Punda), Julianaplein No. 6, tel. 2400 en door Botica Del Pueblo (Otrabanda), Bredestraat 82, tel. 2218.

C.B.L.O.-RIF: Costa Rica — Jong Holland Zaterdag; Costa Rica — S.U.B.T. Zondag.

GENEESKUNDIGE DIENST. De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen vanaf Zaterdag 17 Januari 6 uur n.m. tot Zondag 18 Januari 8 uur door de Gouvernements Geneeskundige M. Taytelbaum, arts, Zwaan 28; tel. 2395.

CUROM:

Zaterdag: 18 Muzikale uitzending voor de Jeugd (P.); 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 De band van de week; 20 Nieuws; 20.15 Programma van en voor de Militairen; 20.45 Men vraagt en wij draaien; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Anglo-Amerikaanse muziek, ons aangeboden door de firma La Bonanza; 22 Radio-firmament; 22.25 Het voornaamste nieuws.

Zondag: 9 Orgelmuziek en Prot. kerkdienst Rio Canario; 10.30 Zondagmorgenmelodie; 11.30 Katholieke morgenwijding; 12 Programma-overzicht; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 15 minuten met Arturo Toscanini; 13 Sluiting; 18.30 Uitzending voor de Katholieke Jeugd; 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 20 Nieuws; 20.15 Concertmuziek; 20.30 Caraibisch overzicht; 20.45 Il Trovatore van Verdi (deel II); 21.55 Het voornaamste nieuws.

Maandag: Verjaardag H.K.H. Prinses Margriet: 12 Programma-overzicht; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 15 minuten met the Symphony of Strings.

Surinaamse spiegel

Er zijn in Suriname nog al harde woorden gesproken over het finantieel beleid van het bestuur. Er werd aandacht gevraagd voor directe bouw van een 300-tal volkswoningen en een millioen voor opleiding van een honderdtal jongelui, die voor belangrijke posten in aanmerking zullen komen. Maar in de statenvergadering kon de heer Bos Verschuur ook het gouvernement prijzen, daar het een besluit heeft willen maken met de aanvang met de mijnbouwkundige dienst.

Maar over de late indiening was men niet te spreken, de eigenaar van de winkel Bettencourt zal ook wel niet te spreken geweest zijn, toen een schoonmaakster op Oudejaarsavond de kraan liet openstaan. Er was geen druk, dus geen water, toen kwam er wel druk, enfin, U begrijpt het wel, schade ƒ 22.900.—

Het is anders wel een spannende dag geweest, toen een tankschip van de Columbiaanse Marine een onverwachts bezoek bracht aan Paramaribo. Wij lezen in „De West" van nerveuze autoriteiten en rechercheurs, die op de steiger stonden. Had men iets vroeger het officiële telegram van de Nederlandse gezant in Columbia ontvangen, dan was men waarschijnlijk niet zo ongerust geweest over de ongewapende tanker.

Ook de kwestie van het vliegveld „Zorg en Hoop" is nog niet af, want de gouverneur heeft weer een brief geschreven naar de Staten.

Hieruit blijkt, dat de vroegere onderzoekingen geschied zijn door een particulier lichaam, niet van bestuurswege. Deze onderzoekingen bleken niet voldoende geweest te zijn en nu hebben nieuwe onderzoekingen aangewezen dat de grond niet slecht is. Ook andere bezwaren bleken niet veel waarde te bezitten. Voorts is de heer William Amo, oud leerling van de St. Paulusschool tot hoofd van de Anthony van Diemenschool te Amsterdam benoemd. Hij is de eerste Surinamer, die deze functie vervult. Proficiat.

Mr. Pos heeft blijkens een verslag uit „De Tijd" het een en ander gezegd over de in Suriname heersende opvattingen over Nederland. Het was lang niet mals.

En om te besluiten, lezen we in „De Surinamer" dat Z. H. Exc. Mgr. St. Kuypers pater A. Verschure benoemd heeft tot Diocesaan Verkenners geestelijke. Dit betekent voor „De Surinamer" dat het in pater Verschure een bekwaam hoofdredacteur heeft verloren. Aan de komende man, pater Willebrand, onze beste wensen.

DE VERLANGENS DER HINDOSTANIES IN SURINAME.

Door het Hindostans Comité voor jongeren te Paramaribo werd in het theatergebouw 'Luxor' op 21 December een vergadering belegd van alle politieke, sociale en religieuze schakeringen om de grieven, wensen en verlangens der Hindostanen en Javanen in Suriname bekend te maken. Door de vergadering werden o.a. de volgende besluiten genomen.

In overweging nemende, dat in de laatste tijd pogingen zijn bekend geworden tot gewelddadige omverwerping van het bestaande Overheidsgezag in Suriname;

dat zulke pogingen als zeer schadelijk voor de Surinaamse gemeenschap moeten worden beschouwd;

dat de hier te lande nog heersende koloniale verhoudingen geenszins bedoelde pogingen rechtvaardigen; Besluit: Als haar overtuiging uit te spreken:

1. dat elke poging tot gewelddadige omverwerping van het wettig gevestigde Overheidsgezag in Suriname ten sterkste moet worden veroordeeld.

2. dat ongewijzigde handhaving der nog bestaande koloniale verhoudingen in Suriname eveneens dient te worden afgewezen;

3. dat echter onder de huidige omstandigheden ten volle kan worden vertrouwd op de goede wil van het Surinaams Bestuur en van de Nederlandse Regering om de ongewenste verhouding geleidelijk te elimineren en wel op zulk een wijze dat de gunstige gevolgen daarvan aan alle groepen der Surinaamse gemeenschap gelijkelijk ten goede kunnen komen.

Vervolgens overwegende, dat thans een wijziging van de Surinaamse Staatsregeling aanhangig is bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal tot toekenning van grotere politieke zelfstandigheid aan Suriname; dat, zowel in Nederland als in Suriname vaak over het hoofd wordt gezien, dat hier te lande geen waarlijk representatieve volksvertegenwoordiging bestaat, waar aan de beoordelen van de aan de bevolking toe te kennen invloed op het Landsbestuur veilig kan worden overgelaten; Besluit: Op de Tweede Kamer van de Staten-Generaal en op de Nederlandse Regering een dringend beroep te doen, om bij de aanhangige wijzigingen, in de Surinaamse Staatsregeling zelve het algemeen volwassenen kiesrecht als ook de evenredige vertegenwoordiging in kieskringen, die meer dan één lid der Staten zullen afvaardigen, op ondubbelzinnige wijze vast te leggen, ongeacht de betogen van egocentrische, reactionnaire of onpractisch aangelegde elementen in en buiten Suriname.



WACHTDIENSTEN.
C.P.I.M.

Telegram Afdeling:
17.1: tel. 307; na 18 uur M. v.d. Water, tel. 553.
18.1: 8 — 8 uur M. v.d Water, tel 553.

Personeel Afdeling:
17.1 en 18.1: J. G. Borreman, Negropont 73, tel. 525.

Materialen Afdeling
17.1 en 18.1: L. J. v.d. Maas, Irenelaan 17, tel. 716—760 TR

Geneeskundige Dienst:
17.1 (12.30) — 19.1 (7.30): Dr. Gomperts, tel. 820; bij geen gehoor tel .289.

C.S.M.

Rederij:
17.1: P. J. Hesper, tel. 701.
18.1: J. Hemmes, tel. 710.

Scheepsagentschap:
17.1: 8 — 18 uur Office, tel. 458—551; 18 — 8 uur A. Bloemink, tel. 248.
18.1: 8 — 8 uur A. Bloemink, tel. 248.

Dok Afdeling:
17.1 en 18.1: A. v. Hasselt, tel. 468.

Bioscoopprogramma: Theater Asiento: Zaterdag 17 Januari: „The thrill of Brazil".
Zondag 18 Januari: „Notorious Gentleman". Beide toegang boven 16 jaar.



ONS KONINKRIJK

IN FEBRUARI DERDE WEST-JAVA-CONFERENTIE.

De derde conferentie voor West-Java, waarop de autonomie voor dit gebiedsdeel zal worden afgekondigd, zal in Februari gehouden worden. Onder de voorbereidingen tot deze conferentie behoren het maken van een ontwerpstaatsregeling en een ontwerp-Grondwet; alsmede beraadslagingen over het hoofd van de Negara en alles wat samenhangt met het vestigen van een nieuwe staat.

FRAUDE BIJ RODE KRUIS.

De politie heeft een onderzoek ingesteld bij het Rode Kruis te Semarang. Reeds is gebleken, dat enkele duizenden kledingstukken zijn verdwenen. Het is thans nog niet na te gaan, welke omvang de onregelmatigheden hebben aangenomen. Enkele personen zijn preventief in hechtenis genomen, waaronder zich vooraanstaande figuren bij de organisatie te Semarang bevinden.

NIEUWE HANDELSVERDRAG MET ZWITSERLAND.

De besprekingen over het nieuw op te stellen handelsverdrag met Zwitserland zullen waarschijnlijk midden Februari in Bern beginnen. Men verwacht dat het nieuwe verdrag 1 April in werking treedt. On de periode tussen 1 Januari en 1 April te overbruggen, heeft de eerste secretaris van het gezantschap in Bern, de heer Keizer, besprekingen gevoerd over de verlenging van het bestaande accoord. Het resultaat hiervan was, dat de contingenten wederzijds met 25 percent worden verhoogd en dat voor een aantal seizoenproducten een speciale regeling wordt getroffen.

MAKASSAR WIJST DE ADOPTIE AF.

De gemeenteraad van Makassar heeft de culturele adoptie met meerderheid van stemmen afgewezen.

De gemeenteraad becritiseerde de culturele samenwerking tussen Amsterdam en Rotterdam enerzijds en Makassar anderzijds en achtte een eenzijdige oriëntering op enige Nederlandse stad onjuist. Bovendien heeft de raad de indruk, dat de adoptie uitgaat van een particuliere instantie. Het wordt onjuist geacht, dat een overheidsorgaan daarop ingaat, omdat een dergelijke adoptie een particuliere aangelegenheid moet blijven.

Van de zijde der wethouders is tegenover Aneta verklaard, dat hier geen sprake is van afwijzing van culturele samenwerking en eventuele schenkingen zoals de recente medische gaven, doch slechts van bezwaren tegen de term „adoptie". Deze wordt strijdig geacht met de in Makassar heersende opvattingen.

De secretaris van het Rotterdamse adoptie-comité heeft verin Amsterdam en Rotterdam zijn klaard, dat de adoptie-comité's in Amsterdam en Rotterdam zijn opgericht op initiatief van de beide burgemeesters dezer steden. De regering heeft er haar instemming mee betuigd. Men wenste juist het particulier initiatief naar voren te laten komen, om te tonen, dat het inderdaad een adoptie is, die door de bevolking wordt gedragen. Ons contart met de Oost-Indonesishe overheid is op het ogenblik prettig. De adoptie was trouwens besproken met president Soekarwati en de Oost-Indonesische regering.

MIDDEN IN EEN KORENVELD.

Dezer dagen raakten een instructeur en een leerling vlieger van het militaire vliegveld te Hogerheide in moeilijkheden met een tweedekker. Zij konden het vliegveld niet meer bereiken en moesten een noodlanding maken onder Huibergen. Het vliegveld kwam midden in een korenveld terecht, waarbij de machines ernstig beschadigd werden. De vliegers echter bleven ongedeerd.

STOFFELIJK OVERSCHOT DER NOREN.

Het Noorse stoomschip „Arcturus" is gisterenmiddag uit de haven van Amsterdam vertrokken met bestemming Noorwegen. Aan boord neemt het schip met zich mede de stoffelijke overschotten van tien leden der bemanning van het Noorse schip „Skghaug". De lijken dezer slachtoffers zijn aan de Nederlandse kust aangespoeld.

PALAR IN VERLEGENHEID.

De man, die te Lake Success het meest in verlegenheid verkeert, is waarschijnlijk Lambertus Palar, lid van de Indonesische delegatie bij de veiligheidsraad. Hij is de man die Nederland Woensdag jl. dreigde voor de Veiligheidsraad te brengen.

Dr. H. J. Friedericy, deskundige voor de Nederlandse delegatie, onderstreepte tegenover de pers dat de constructieve stap der republikeinse leiders in treffend contrast staat met de onverzoenlijke houding van de vertegenwoordiger van de Republiek te Lake Success. Hij immers viel de Nederlandse regering bitter aan, juist op het ogenblik dat de Republiek de voorstellen van de commissie voor goede diensten aanvaardde.

AMERIKA WIL NEL VAN VLIET.

De Nederlandse zwemkampioene Nel van Vliet, die houdster is van verschillende wereldrecords, zou aanbiedingen gekregen hebben van Amerikaanse impressarios, om als professional naar Amerika te gaan.

DE „AJAX" BOK NAAR INDIE.

Hedenmiddag heeft de „Hudson" van de L. Smit en Cos. internationale sleepdienst, de grote drijvende bok „Ajax" vastgemaakt, en het gevaarte is aan de sleepreis naar Indonesië begonnen. De bok was tevoren „gestreken" zodat de elementen er weinig vat op zullen hebben. De reis naar de Archipel, alwaar de Ajax wrakken gaat lichten, zal ongeveer drie maanden duren.

DE SOMMELSDIJK.

Zaterdag as. (hedenmorgen) zal de Sommelsdijk van de Holland Amerika Lijn met gezagvoerder Boudewijn Couvee, naar Lissabon vertrekken. Aldaar zal Koning Leopold van België aan boord gaan, om de reis naar Havanna te aanvaarden. Het vrachtschip Sommelsdijk is in 1939 in Denemarken gebouwd en is zeer modern ingericht. Het was gedurende de oorlog een troepentransportschip en kreeg bij een lading van Amerikanen bij de Phillippijnen een bom op de voorsteven. Aan boord is er ruimte voor twaalf passagiers. Het schip is tevens ook van Radar voorzien.

Wereldnieuws

RONDOM HET PROTOCOL.

Sedert de Bolsjewistische revolutie in 1917 heeft plaats gevonden, schijnt het alsof de communisten thans voor het eerst een onbarmhartige rechtstreekse actie zijn begonnen, aldus De Witt MacKenzie uit New York.

Er zijn echter minder huiverige demonstraties dan die welke gedaan werd door de communistische premier van Bulgarije, Georgi Dimitrov, toen hij de zweep over zijn Nationale Vergadering liet gaan.

MacKenzie zegt: „Gisteren heb ik reeds gesproken over deze materie, doch dit verhaal kan niet te dikwijls herhaald worden, daar het een duidelijk beeld geeft van de Sovjet „Democratie".

Dimitrov, die een der hoofden van deze democratie is en tevens rechterhand van Moskou in de Balkan, begon zijn zweep te gebruiken toen negen afgevaardigden het waagden zijn begroting te becritiseren. Hij bedreigde hen toen te zullen laten ophangen en uit vrees schaarden deze afgevaardigden zich achter de rest en de begroting werd aangenomen. Dit is de vrijheid, welke het communisme aan Amerika wil geven, in ruil voor wat Amerika momenteel bezit. Zij zijn gewaarschuwd voor een dictator, die het recht zal hebben te beschikken over leven en de dood van het volk. Dit is ook de „vrijheid", die de communisten willen brengen in de Westeuropese landen, in ruil voor het Marshallplan.

Dit brengt ons momenteel tot de jongste ontwikkelingen van Moskou om het Marshallplan te niet te doen. De anti-communistische pers in Duitsland heeft gepubliceerd, wat men aanhaalt als een schema van de nieuw opgerichte Bolsjewistische Kominform, om de grote industrie van Duitsland in het Roergebied lam te leggen. Men neemt aan, dat dit de grote slag zal zijn om het Marshallplan te doen verijdelen. Om de rehabilitatie van Duitsland te doen slagen, zijn de steenkoolmijnen en de industrieën in het Roergebied van groot belang. De Britse en Noordamerikaanse hoofdkwartieren in Duitsland bestuderen de detailpunten van dit plan.

De dagbladen in Berlijn schrijven dat noch de Britse noch de Amerikaanse autoriteiten twijfelen aan de echtheid van deze Russische actie. Deze opgezette actie wordt genoemd „protocol" en het is een combinatieplan van de Kominform, die het met de communistische leiders van negen landen, inclusis Dimitrov, zal uitvoeren.

Het protocol is in de dagbladen in Duitsland omstandig weergegeven als een procedure om operaties te verrichten in de vorm van stakingen en demonstraties, teneinde de vitale industrie in West-Duitsland, welke industrie onder Britse en Franse controle staat, te belemmeren.

Zoals in het protocol verklaard staat, zal de Duitse werkklasse in vereniging met de gehele werkklasse van de Europese landen, de macht in handen nemen teneinde de strijd om de sleutelpositie in de productie door te zetten. Het doet niets ter zake, aldus het protocol, hoe wij te werk zullen gaan, doch wij moeten allereerst vermijden, dat wij achter blijven. Wij moeten daarom ons aansluiten bij dit plan, dat uit het oogpunt van Moskou bekeken, natuurlijk een zeer vooruitstrevend plan is, want een economisch ziek Duitsland betekent een economisch ziek Europa.

Wij kunnen duidelijk inzien, aldus vervolgt MacKenzie, dat een dergelijke schema grote gevaren met zich medebrengt. De opstandige Duitsers komen in oproer en zullen een chaos scheppen. Wij mogen dit niet zo maar over het hoofd zien; immers het is duidelijk bewezen, dat de nieuwe Kominform een herleefde oude Komintern is. Of anders gezegd, een derde internationale, welke oorspronkelijk door de Bolsjewisten in het leven is geroepen, om een rechtstreekse wereldrevolutie op te wekken.

De Komintern, welke door de buitenlandse landen bitter werd tegengewerkt, is in 1943 buiten werking gesteld. Georgi Dimitrov was gedurende jaren en jaren secretaris-generaal van de Komintern en het is nu niet te verwonderen hem als lid van de Kominform te zien. Het zal ons dan ook niet erg verbazen dat hij een grote rol gespeeld heeft in het opstellen van het „protocol".

BULGAARS — ROEMEENS VERDRAG.

Premier Georgi Dimitrov van Bulgarije en een groep van zijn kabinet zijn te Boekarest aangekomen ter tekening van het hulpen vriendschapsverdrag tussen Bulgarije en Roemenië. Dit zal op Vrijdag as. plaats vinden.

Premier Petru Groza en de communistische minister van Buitenlandse Zaken Pauker Anna, vergezeld door andere kabinetsleden, waren aanwezig om het gezelschap te verwelkomen. Ook het gehele diplomatieke corps was aanwezig op het station. Dimitrov werd verwelkomd door het nieuwe Roemeens volkslied.

VOORSTEL VAN JOEGOSLAVIË.

Uit Belgrado seint de A.P.-correspondent aldaar dat Joegoslavië voorgesteld heeft om te zamen met 13 andere leden van het inter-geallieerde herstellings agentschap, een gezamenlijke houding aan te nemen ten aanzien van de toewijding der fabrieken uit West-Duitsland. De regering van Tito heeft voorts nog gesuggeerd, dat er op 5 Februari te Brussel een vergadering zal worden gehouden, waarin een uitleg gevraagd zal worden, wat er bedoeld is met een „klein" aantal fabrieken, dat ter beschikking van het agentschap gesteld zal worden door de Verenigde Staten van Noord-Amerika, Engeland en Frankrijk. Het hoofdkwartier van de I.A.R.A. is te Brussel gevestigd. De uitnodigingen zijn gestuurd naar Albanië, Australië, België, Canada, Denemarken, Egypte, India, Luxemburg, Noorwegen, New Zealand, Nederland, Tsjechoslowakije en de Unie van Zuid-Afrika.

In een verklaring wijst de regering van Joegoslavië op het feit dat de totale toewijzing, tot nu toe, slechts 39% vertegenwoordigt van de totale schade welke de landen van de Iara tijdens de oorlog geleden hebben.

De verklaring onthult dat de Iara een resolutie gestuurd heeft naar de conferentie der vier grote Ministers te Londen, doch de conferentie ging uit elkaar, voordat dit punt ter tafel kwam. In dit geval is de Iara gedwongen een gezamenlijke houding aan te nemen, en dit aan die landen voor te leggen, die gemoeid zijn met het bestuur der Westelijke zones in Duitsland.

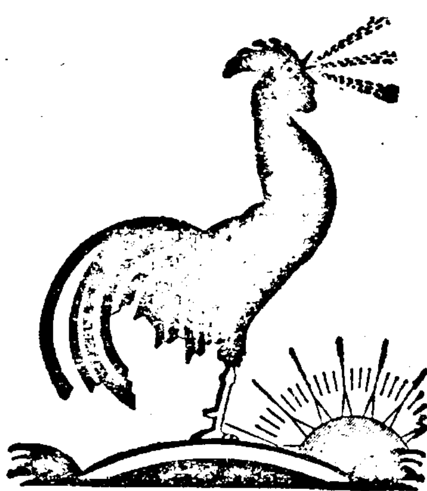
De Heer en Mevrouw
Koudenburg-Vrolijk
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
Wytze Willem.
Curaçao. 16 Jan. '48.

Verklaring Surinaamse Delegatie R. T. C.

De delegatie van Suriname naar de Ronde Tafelconferentie deelt mede, dat het haar niet mogelijk is om voor haar vertrek naar Nederland een volledig uitgewerkt plan kenbaar te maken, en wel om de volgende redenen.

Vooreerst is haar geen agenda bekend (deze moet nog worden vastgesteid door de delegaties zelf) en ook anderszins is zij verstoken gebleven van gegevens omtrent de punten van bespreking. De in het Kon. Besl. aangegeven aanduiding met betrekking tot het doel der conferentie is te vaag om daaruit een volledig inzicht te verkrijgen. Zij weet ook niets omtrent hetgeen Nederland, dat Suriname en de Antillen tot deze conferentie heeft uitgenodigd, ter tafel zal brengen. Het is daarom niet doenlijk dezerzijds reeds nu een afgerond plan of een uitgewerkte mening kenbaar te maken. Tijdens de besprekingen in Den Haag zullen ongetwijfeld meerdere mogelijkheden met betrekking tot de nieuwe Structuur van het Koninkrijk ter tafel worden gebracht en de delegatie zal bij het bepalen van haar definitief Standpunt daarmede rekening hebben te houden. In een huishoudelijke bijeenkomst van de hier te lande aanwezige leden der delegatie met de Staten is overeenstemming over de richtlijnen gebleken, terwijl de leden der delegatie, die door politieke partijen zijn voorgedragen, met hun partijen voeling hebben gehouden. De delegatie weet dus naar welke beginselen zij moet handelen. Het behoeft allerminst een geheim te zijn, dat zij zelfstandigheid in eigen binnenlandse aangelegenheden met kracht zal bepleiten, waardoor aan de zeggingschap van Nederlandse organen in zuiver Sur. zaken een einde zal worden gemaakt. De verantwoordelijkheid in dergelijke zaken behoort hier en niet ginds te berusten. Dat Suriname binnen het Verband van het Koninkrijk wil blijven, mag als bekend verondersteld worden en de delegatie zal dit zo nodig nog bevestigen. Aan de behartiging van de zaken, die het gehele Rijk raken, zal ook Suriname moeten deelnemen. De wijze waarop dit zal kunnen of moeten geschieden, zal van omstandigheden afhangen. Suriname zal niet verder moeten springen dan zijn stok lang is. Het is nog niet te zeggen, hoever dit zal zijn, daar ook de wijziging van de Staatsregeling, welke thans bij de Staten Generaal in behandeling is, daarin een woordje meespreekt. Het is om al die redenen niet mogelijk (en het zou ook ongewenst zijn) om reeds nu een volledig standpunt weer te geven, zodat de delegatie moet volstaan met deze principiëele hoofdlijnen. Dit neemt niet weg, dat zij zich wel in allerlei richting heeft voorbereid, waarbij erop gewezen moet worden, dat de conferentie zich zal beperken tot de beginselen en de uitwerking later zal volgen.

Vandaar ook, dat de delegatie de tijd nog niet gekomen acht in bijzonderheden af te dalen. Veel zal afhangen van het verloop der besprekingen. De delegatie vertrouwt, dat het publiek dit standpunt zal delen. Zij stelt er tenslotte prijs op te verklaren, dat onder haar leden geen verschil van mening over de beginselen t.a.v. de hervorming van het Koninkrijk bestaat. Zij weet zich door het vertrouwen der bevolking gedragen, wat voor haar een prikkel zal zijn zich met alle kracht aan de haar opgedragen taak te geven, in het waarachtig belang van land en volk van Suriname.





BENEDICTIJNEN VAN OOSTERHOUT KOMEN NAAR LIMBURG.

Tot de gewone stoffering van elk Limburgs gehucht, elk dorp of stad behoren een of meer kloosters. Zij vormen mede het karakteristieke van dit land, zoals de mijnen dit doen, het bronsgroen eikenhout, de brede stroom van de Maas, het kunstzinnige enthousiasme, de heuvels, de folklore en het kinderlijke geloof van het volk. Dat hier de priester door de straten gaat bij blije en droeve gebeurtenissen in de luister van het liturgische gewaad, is gewoon. Men is er aan gewend, dat het verkeer stil staat en dat iedereen neerknielt als Ons Heer openlijk wordt uitgedragen naar een zieke.

De priester, de kloosterling is opgenomen onder het volk, waaruit zij zijn voortgekomen. Meer dan elders beleven zij hier rechtstreeks mede de vreugde, het verdriet en de noden van het volk. Niemand vindt het eigenlijk vreemd, dat het juist de priester Poels was, die de mijnstreek maakte tot een wereld-unicum.

Het behoeft dan ook geen verwondering te wekken, dat hier het aantal kloosters bijzonder groot is. Wie een studie wil maken van de talrijke orden en congregaties of van de verscheidenheid der kloosterhabijten, kan hier terecht.

Al deze kloosters zullen thans nog met één worden vermeerderd. De Benedictijnen komen naar Limburg.

Hoog gelegen te Mamelis, in het Vaalser-heuvelland, ligt een uit architectonisch oogpunt merkwaardig gebouw. De Abdij Benedictusberg. Zij was bewoond door de Duitse Benedictijnen van Beuron. Na de oorlog verlieten deze de Abdij, slechts een monnik, een Nederlander, bleef achter. Het gebouw werd Nederlands staatseigendom. Enige tijd geleden is zij weer onder kerkelijk gezag teruggekeerd. Z.H. de Paus wees het leegstaande gebouw toe aan de Sint-Paulus Abdij der Benedictijnen van Solesmes in Ooserhout (N.B.).

In de korte tijd, dat deze te Oosterhout is gevestigd, heeft de Sint-Paulus-Abdij een grote uitbreiding gehad. Zij telt thans 94 monniken, de St. Adelbertus-Priorij te Egmond 40 en de St. Willebrordus-Stichting bij Doetinchem 20. Daarbij komt nu binnen afzienbare tijd de Benedictusberg te Vaals. Wij kunnen de Benedictijnen voorspellen, dat zij hier in Limburg met open armen zullen worden ontvangen.

SLAVENARBEID IN JAPANSE STEENKOLENMIJNEN.

„75.000 Japanse mijnwerkers zijn in de steenkolenmijnen op het eiland Hokkaido tewerkgesteld onder omstandigheden, die zelfs voor dieren ondraaglijk zouden zijn." Dit wrdt gezegd in het rapport van een geallieerde commissie, die een onderzoek heeft ingesteld naar het dalen van de steenkolenproductie in Japan.

Deze mensen moeten als slaven werken, krijgen veel te weinig voedsel en worden soms in laanden niet betaald. Zij leven met twintig man in krotten, die zelfs voor één persoon te klein zijn. Het rapport eindigt aldus: „Het is niet te geloven, dat mensen onder dergelijke omstandigheden moeten werken."

Economische opleving van het gebied rond Semarang

De in de achter ons liggende weken gevoerde zuiveringsacties in het gebied rond Semarang droegen er toe bij een rustiger sfeer te scheppen, waardoor de werkgelegenheid toenam en ook de werkwilligheid op ondernemingen groter werd, ofschoon door gebrek aan materialen en grondstoffen de werkverruiming niet in die mate kon worden opgevoerd als wel gewenst is.

Uit de aangifte van producten krachtens de C.V.O.-ordonnantie blijkt, dat grotere voorraden aanwezig zijn dan verwacht werd.

Met het invallen van de Westmoessenregens in October werd allerwegen met de bewerking van sawah's begonnen. Inmiddels schijnt de rattenplaag aanzienlijke afmetingen te hebben aangenomen, een haast zeker gevolg van de toename van padi gadoe en van een onregelmatige planttijd, gepaard gaande met een slecht onderhoud van leidingen en verwildering. Ook van bevloeiingsdiscipline is geen sprake meer. Dit euvel evenwel doet zich ook elders voor, zelfs op Bali, waar de Jap de soebakregeling verstoorde. Waardoor de verbouw van katjang tanah en kedelé evenmin vrij van rattenvraat bleef. De grillig lopende demarcatielijnen tussen het bezette en onbezette gebied verhinderen echter een doelmatige regeling van de watertoevoer te treffen, terwijl bovendien nog steeds de kans bestaat, dat teveel belangstelling onzerzijds voor deze aangelegenheid de vernieling van kunstwerken zou bevorderen. Voorlopig moet dan ook worden volstaan met de verstrekking van rattengif, waarmede het kwaad niet in de wortel wordt aangetast.

De handelsbeweging tussen de centra van samenwoning en het platteland neemt voortdurend toe. In aanzienlijke mate draagt hiertoe bij de verbetering van transportmogelijkheden, in het bijzonder het herstel van het treinverkeer. Verheugend is, dat geconstateerd kan worden dat het aandeel van Indonesische handelaren in de textieldistributie voortdurend toeneemt. Door middel van de zg. dessa-distributie was tegen het einde van November ongeveer 2½ millioen yards textiel onder de bevolking gebralht. Het effect van deze distributie blijft niet uit. Hoewel de karongkleding nog wordt aangetroffen, valt het op hoe de passarbezoekers over het algemeen reeds veel beter gekleed gaan dan enig tijd geleden.

Het Ned. Indisch papiergeld wordt thans alom gebruikt, ook in de randgebieden. De waarde van het Republikeinse geld vermindert daardoor snel, ofschoon plaatselijk nog grote koersverschillen voorkomen een welkom speculatie-object, zeer ten nadele uiteraard van de bevolking. Het prijsverloop van de inheemse producten is daardoor zo wisselvallig. De verbetering van het transportwezen kan echter ook in deze geleidelijk aan een nivellerende werking hebben.

Met uitzondering van het evacuatiegebied beoosten Semarang laat de voedsel-situatie zich gunstig aanzien. De landbouwvoorlichtingsdienst spant alle krachten in om aan aanvragen voor zaaipadi te kunnen voldoen waarbij atuurlijk de meest getroffen gebieden het eerst in aanmerking komen. In de minder zwaar getroffen gebieden zal de bevolking echter in de behoefte aan zaaizaad zelf moeten voorzien. Slechts een enkele zaadhoeve kon in beheer worden genomen. De L.V.D. is mede actief het terrein van de verstrekking van kunstmest — ten behoeve van de groenteteelt — van patjols en andere landbouwgereedschappen. Wat dit laatste betreft, tracht men de inheemse industrie te stimuleren door credietverstrekking, waarbij de A.V.B. zijn inmiddels verleent. De behoefte aan materialen en werktuigen doet zich ook gevoelen in het visserijbedrijf, dat geremd wordt door gebrek aan garens voor visnetten en aan bagor voor zeilen.

Het werk op de cultuurondernemingen wordt, waar zulks mogelijk is, hervat. Aan vele suikerfabrieken is bedrijfsschade toegebracht, hetzij door opzettelijke vernieling, hetzij door verwaarlozing of wegvoering van materieel en fabrieksonderdelen. De suikerondernemingen hebben slechts een geringe aanplant in de grond, terwijl ook de bibituiren veel een slecht aanzien vertonen

Waar men er in slagen zal de suikerfabrieken weer in bedrijfsklare conditie te brengen zal het toch nog tot 1949 duren, alvorens de productie weer tot een redelijke hoogte zal zijn opgevoerd.

Omdat de bergcultuurondernemingen veelal in nog onvoldoende mate beschermd gebied liggen, waardoor het gevaar voor vernielingen nog steeds acuut is, konden tot nu toe enkele van deze ondernemingen door de eigenaren wederom in beheer worden genomen.

Maatregelen worden getroffen om de bescherming van lijf en goed op deze ondernemingen te waarborgen.

Grote activiteit wordt ontplooid op industrieel gebied. Van de tabakverwerkende industrie zijn te Semarang 75 fabrieken en fabriekjes en te Kaliwoengoe 15 in bedrijf. Ook de weefindustrie komt weer op gang. In drie weverijen te Semarang zijn thans 100 mechanisch bewogen en 58 handweefgetouwen in bedrijf. De kleine Indonesische weverijen in het Salatigase zullen spoedig van garens worden voorzien. Met de Indonesische en Chinese Batikbonden werden door het textielconvenant inmiddels contracten afgesloten voor de levering van aanzienlijke hoeveelheden sarengs. Behalve aan deze beide takken van nijverheid werden aan talrijke kleinere bedrijven door het Bureau Industrieel Herstel de nodige hulp en voorlichting verstrekt.

NEDERLAND KOCHT DRIE CANDESE HANGARS.

Drie gebouwen, die deel uitmaken van de surplus-voorraden van de Canade luchtmacht zijn aan Nederland verkocht.

Het betreft hier twee hangars en een training-hal, die afgebroken en naar Nederland verscheept zullen worden.

De trainingshal is bestemd voor de Dok- en Scheepsbouw Maatschappij te Amsterdam, terwijl een der hangars naar de Teerfabrieken in Uithoorn zal gaan. Over de tweede hangar zijn nog onderhandelingen gaande. Het zijn alle houten gebouwen.

ingezonden
buiten verantwoordelijkheid der Redactie

KINDERSPEL.

Wij komen van de Cine en maken een wandelingetje, debaterend over verschillende spelmomenten in de pas genoten filmvoorstelling.

Het is al over tienen geworden; in de verte horen wij een gejoel en geschreeuw... „Feest" raadt er een uit het gezelschap. Ja feest, altijd weer feest, antwoordt een ander. Het gejoel en geschreeuw wordt luider naar gelang wij het feest naderen...

U kunt zich wel voorstellen, toen wij de plaats genaderd waren en op de stoepen in de omtrek kinderen bezig zagen met domino's, speelkaarten en knikkers, sommigen ook met sigaretten...

Ik glimlachte, en herinnerde het gezelschap aan „het feest". Het is altijd feest herhaalde ik enkele malen nog. Deze toestanden kunnen alleen de heren Statenleden oplossen zei ik. Hoezo,, wilden de anderen weten. Zeer gemakkelijk, antwoordde ik, er een wet tegen maken. Er moet een wet tegen komen, omdat er geen „kinderbedtijd" op ons eilandje bestaat. Er is een wet hier tegen, wist er een te vertellen, ja er is een wet er tegen. Gedurende de oorlog kon hij zo letsels gelezen hebben, dat er geen kinderen onder een bepaalde leeftijd zich na zeven of achten zonder begeleiding van een volwassene zich op straat mochten bevinden.

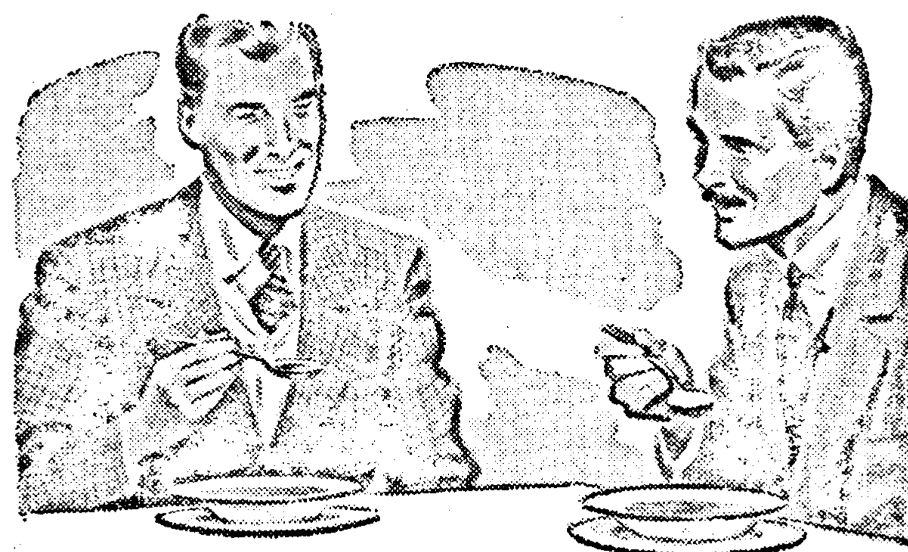
Indien er dan een wet er tegen is, waarom dan niet de hand aan gehouden?

Het is toch voor onze jeugd, hun toekomst is ermee gemoeid. Passeer eens met je auto in de Hotelwijken, elk uur van de nacht en kijk eens uit je ogen naar de kinderen, of jongens die te gauw in een lange broek gestopt zijn, en zich dus eerder man zijn gaan voelen.

Wij weten allen hoe de toestand is. Wij willen onze jeugd beschermd zien. Laten wij vooral niet vergeten, dat deze jeugd eenmaal de maatschappij moet bedienen, wat kunnen wij dan verwachten?

Wij vragen aan de Heren Statenleden om hun volle medewerking hiertoe. Het is voor onze jeugd..." „Please".

X.





BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie, maakt hiermede bekend dat op Curaçao op 2 Februari a.s. zal worden aangevangen met de belastingcontrole op motorrijtuigen, rijwielen en motorboten.



